

ZASTANI I POSLUŠAJ

Borba za bolje i pravednije bh društvo

FSU u BiH i IBHI zagovaraju socijalnu uključenost u BiH

Zastani i poslušaj je priča o dokumentarnom filmu, spotu za pjesmu, serijalu videa i priča u fokusu, dio koncepta dostojanstvenog života, ali i slogan projekta posvećenog istinskim borcima i herojima našeg društva i njihovoj svakodnevnoj borbi za jednaka prava i mogućnosti.

Davno je počela i dugi niz godina traje borba Fondacije za socijalno uključivanje u BiH (FSU u BiH) i Inicijative za bolju i humaniju inkluziju (IBHI) da utiču na promjenu stavova prema uk-

ljučenosti i otvorenosti u BiH, da ukažu na sve probleme sa kojima se osobe i grupe na margini društva susreću, na konstantni porast siromaštva i njegove uzroke, kao i nepravdu i fiskalnu neodrživost postojećih socijalnih sistema.

Nastavljena je i vidljiva i tokom protekle dvije i po godine rada, u realizaciji projekta „Izgradimo zagovaračku platformu za socijalnu uključenost u BiH-Zastani i poslušaj“, koji finansiraju Evropska unija i UNICEF u BiH.

Percepcija javnosti

Kako je mijenjanje javne percepcije i s njom povezanih stereotipa i nedostataka značajan aspekt svake borbe, „Zastani i poslušaj“ je dobio epitet FSU u BiH i IBHI pokreta socijalnog uključivanja i glasa pravde. Tome su doprinijele kreacije ličnih priča stvarnih likova protkane jedinstvenom emocijom i snagom duha prezentovane u spotu, pet videa u fokusu, 51-minutnom dokumentarnom filmu, opjevanje u pjesmi, a koje su stigle do srca preko 2 miliona osoba u BiH i šire.

Snimanje duhovite i poučne priče o šest mladih osoba iz BiH koja nas uči šta znači istinsko herojstvo, ekranizovane u dokumentarni film „Zastani i poslušaj“ u saradnji sa produkcijskom kućom FIST iz Sarajeva, nije uspio obustaviti ni koronavi-

rus. Film šalje poruku da ne postoji nepremostiva životna prepreka ukoliko je jasno zacrtan cilj prema kojem se stremi. Nakon svečanih premijera u sarajevskoj Vijećnici i banjalučkom Narodnom pozorištu, zahvaljujući edukativnom i društveno-korišnom karakteru film je emitovan na deset bh televizijskih stanica, uključujući sva tri javna servisa, a u nadolazećem periodu se sprema krenuti i na put festivalskog života.

Pjesmu „Zastani i poslušaj“ mnogi su imali priliku čuti u programima bh radio stanica. Iako govori o izazovima sa kojima se osobe na margini suočavaju u životu, zahvaljujući personifikaciji sa bojama i lakom ritmu, donosi osjećaje vedrine i motivacije u svima da prihvate ljepotu različitosti.

Bogati bogatiji, siromašnima sve teže, Strategije socijalnog uključivanja put ka boljoj budućnosti

Uprkos lošem stanju i performansama bh ekonomije, visokoj stopi siromaštva i velikom broju osoba u stanju socijalne potrebe, vlast ne radi ni dovoljno, ni potrebno, u pravcu socijalne uključenosti i zaustavljanja porasta siromaštva. Socijalna zaštita je pogrešno definisana, transferi se usmjeravaju prema statusu a ne prema potrebama. Oko 50% stanovništva je socijalno isključeno, a 23% ispod linije apsolutnog siromaštva.

Na sve ekonomske poteškoće, udaljenost od životnog standarda Evropske unije, nadovezala se pandemija koronavirusa koja nas je još više udaljila od značajnijeg ekonomskog napretka. Crne statistike se najteže odražavaju na najranjivije društvene kategorije. Mišljenje Evropske komisije o kandidaturi BiH za članstvo u Evropskoj uniji jasno definiše 14 prioriteta, uslova za prihvatanje kandidature. Prioritet 13 je „unaprijediti zaštitu i inkluziju ranjivih grupa, posebno osoba sa invaliditetom, djece...“

U Analitičkom izvještaju (Poglavlje 19) priloženom uz Mišljenje, konkretizuje se loša ocjena socijalnih politika i potreba cjelodržavne strategije socijalnog uključivanja. U cilju zaustavljanja negativnih trendova, smanjenja nivoa siromaštva i puta BiH u

bolju budućnost, ekspertni tim „Zastani i poslušaj“ kreirao je tri moderne Strategije socijalnog uključivanja na entitetskim i nivou Brčko distrikta BiH, shodno ustavnim nadležnostima, za period 2021-2027., koje su usklađene sa EU standardima.

Sve tri strategije su usmjerene na rješavanje ključnih problema socijalnog uključivanja u BiH. Problem nedostatka statističkih podataka predstavljao je samo jedan od izazova, koji nisu spriječili da dokumenti ugledaju svjetlo dana. Pripremi su prethodili dva policy dokumenta u kojima su detaljno objašnjeni ključni problemi socijalnog uključivanja u BiH i date preporuke za njihovo rješavanje, okrugli stolovi, SWOT/PEST radionice, online konsultacije u Sarajevu, Banja Luci i Brčkom sve uz aktivnu participaciju organizacija civilnog društva (OCD) marginalizovanih, predstavnika institucija i akademske zajednice.

Usvajanje Strategija socijalnog uključivanja predstavljalo bi značajan korak na putu socijalne uključenosti i smanjenja siromaštva, kao i realizaciju Prioriteta 13 iz Mišljenja Evropske komisije o BiH kandidaturi za EU. U Federaciji BiH je usvojeno da se to i uradi, a u Brčko distriktu BiH je ugrađeno u opštu Strategiju razvoja.

Okrugli stolovi i SWOT/PEST radionice „Zastani i poslušaj“

Jednake mogućnosti i socijalna pravda

Dakle, „Zastani i poslušaj“ nije samo projekat, već borba za dostojanstvo, jednakost, slobodu, toleranciju i prihvatanje. Teži koncepciji društva u kojem svi ljudi zaslužuju jednake mogućnosti

i socijalnu pravdu. Različitosti koje su pojedinci stekli ili se sa njima rodili ne smiju biti razlog za diskriminaciju u društvu, zato je potrebno boriti se sa predrasudama.

Žarko Papić, direktor IBHI i tim lider policy komponente projekta kaže: „Sistem socijalne zaštite u BiH je neracionalan, neefikasan i pasivan. Socijalno uključivanje je aktivni koncept, sa marginalizovanim grupama u centru, a znači obezbijediti jednake mogućnosti, uključivanje u rad, društveni život i sve drugo.“

Ovaj projekt finansira Evropska unija

Ovaj članak proizveden je uz finansijsku podršku Evropske unije. Sadržaj članka isključiva je odgovornost Fondacije za socijalno uključivanje u BiH i Inicijative za bolju i humaniju inkluziju i ne predstavlja nužno stajalište Evropske unije.

Poslije banjalučke premijere dokumentarnog filma „Zastani i poslušaj“.

Put Koalicije „KOMA“

FSU u BiH je 2014. osnovala Koaliciju marginalizovanih grupa u BiH „KOMA“ i od tada vrši ulogu njenog sekretarijata i kontinuirano jača njene kapacitete. KOMA trenutno broji 121 članicu iz cijele BiH među kojima predstavnike javnog, privatnog i nevladinog sektora, pojedince, i kao

takva je jedinstvena u cijelom regionu. „Zastani i poslušaj“ je organizacijom pet dvodnevni treninga o zagovaranju, lobiranju i IKT tehnologijama omogućio članicama KOMA-e sticanje novih znanja, vještina i tehnika potrebnih za bolje pozicioniranje njihovih organizacija u društvu.

„Zastani i poslušaj“ nije samo projekat, već borba za dostojanstvo, jednakost, slobodu, toleranciju i prihvatanje. Teži koncepciji društva u kojem svi ljudi zaslužuju jednake mogućnosti i socijalnu pravdu. I tako je dobio epitet pokreta socijalnog uključivanja. Tu su i dokumentarni film i pjesma „Zastani i poslušaj“ o istinskim borcima i herojima našeg društva, tri moderne Strategije socijalnog uključivanja na entitetskim i nivou Brčko distrikta BiH za period 2021-2027., osnažene novim znanjima, vještinama i tehnikama članice Koalicije marginalizovanih grupa u BiH „KOMA“...